

- 13.** V tejto úlohe si musíte uvedomiť, že je nutné dodržať pokyn – aby nezmenila svoj význam.
- a)** Najprv si zopakujte, čo je prístavok a akú ma formu. Prístavok je vlastne rozšírený prívlastok, ktorý môžeme z vety vynechať a veta nestratí zmysel. Vždy je za slovom, ktoré dopĺňa. Uvedomte si, že v písanej podobe je od zvyšnej vety oddelený čiarkou a pri hovorení je oddelený pauzou. Zoberte prívlastok *slovenský spisovateľ* a dajte ho za meno spisovateľa. Dostali ste vetu s prístavkom: *M. Kukučín, slovenský spisovateľ, napísal v Chorvátsku román Dom v stráni.* V úlohe **b)** si najprv treba určiť vetné členy vo vete. Vetné členy môžu byť nahradené vedľajšími vetami. Ak máte určené vetné členy, vyberte si prívlastok (máte vytvoriť vedľajšiu vetu vyjadrujúcu prívlastok) a zvyšok vety pretvorte na otázku s použitím zámen *aký, ktorý, či.* Odpovedajte už súvetím: *M. Kukučín, ktorý bol slovenský spisovateľ, napísal v Chorvátsku román Dom v stráni.*

Alebo: *Slovenský spisovateľ M. Kukučín napísal v Chorvátsku román, ktorý sa volá Dom v stráni.*

- c)** Podobne tvorte aj úlohu c. Ak máte určené vetné členy, vyberte si príslovkové určenie – naša veta ponúka len príslovkové určenie času – a zvyšok vety pretvorte na otázku s použitím podradovacích spojok alebo opytovacích zámen. Dostanete súvetie s vedľajšou vetou vyjadrujúcou príslovkové určenie času *Keď žil slovenský spisovateľ M. Kukučín v Chorvátsku, napísal román Dom v stráni.* Podobným spôsobom môžete nacvičiť aj iné súvetia.

- 14.** V tejto úlohe si najprv musíte určiť vetné členy vo vete. Viete, že vetné členy môžu byť nahradené vedľajšími vetami.

Ak máte určené vetné členy, vyberiete si také, s ktorými sa vám najľahšie pracuje. Obyčajne je to prívlastok, predmet a príslovkové určenie. Vyberte si z vety zvolený vetný člen a pýtajte sa naň zvyškom vety, napr. *počasie.*

Pýtate sa *Čo predpovedali v televízii?*

odpoveď: *V televízii predpovedali, že bude pekné počasie.* Vytvorili ste podradovacie súvetie s vedľajšou vetou vyjadrujúcou predmet.

Podobne postupujete aj s ďalším vetným členom. Vyberiete si z vety zvolený vetný člen a pýtate sa naň zvyškom vety, napr. *pekné.*

Pýtate sa *Aké počasie predpovedali v televízii?*

odpoveď: *V televízii predpovedali, že bude pekné počasie.*

resp. *V televízii predpovedali, že má byť pekné počasie.*

Niektoré vetné členy je veľmi ťažko zmeniť na vedľajšie vety, ba mnohokrát sa to ani nedá. Nezabudnite na druhú časť úlohy – určiť – identifikovať vytvorené vedľajšie vety.

- 15.** K tejto úlohe treba vedieť druhy lyriky. Na ZŠ ste sa naučili, že lyrika môže byť osobná, spoločenská, prírodná a reflexívna. Naša ukážka číslo 2 je ukážka osobnej reflexívnej lyriky. *Prečo?* Lebo básnik v nej prezentuje svoje vlastné city, sklamanie a uvažuje nad svojím životom.

- 16.** Treba vedieť, že metafora je obrazné, teda nepriame vyjadrovanie sa, epiteton je básnický prívlastok (teda nezvyčajné, "básnické" prídavné meno), prirovnanie porovnáva pomocou spojok *ako, ani, jak, sťa, stáby...* Niekedy spojka byť nemusí, pretože porovnanie vyplýva z textu.

Doplňovačka je odlišná od diktátu. Niektorí žiaci sa domnievajú, že je ľahšia ako diktát.

Všetko má svoje klady aj zápory. V doplňovačke robia chyby predovšetkým tí žiaci, ktorí nie sú zvyknutí na doplňovačky. Taktiež si všimnite, že okrem chýbajúcich písmen treba doplniť aj čiarky.